

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/246/2019
Identifikačné číslo spisu: 4111223555
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4111223555.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ G.. E. O. a 2/ X. O., bývajúcich v B., L. U. XX, zastúpených advokátom JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie 2, proti žalovaným 1/ Debt Collector, s.r.o., so sídlom v Nitre, Mostná 72, IČO: 36 748 919, zastúpenému advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, so sídlom v Nitre, Farská 40, 2/ auctio, s.r.o., so sídlom v Nitre, Kmeťkova 30, IČO: 36 765 121, 3/ T.. N. U., bývajúcej v B., T. XXXX/XX, zastúpenej Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom v Nitre, Farská 25, o neplatnosť dražby, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 155/2011, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. novembra 2018 sp. zn. 25 Co 300/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcom 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 1/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. novembra 2014 č. k. 19 C 155/2011-639 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej 19. júla 2011 dražobníkom - žalovanou 2/, na návrh navrhovateľa dražby - žalovanej 1/ v prospech vydražiteľa - žalovanej 3/. Na argumentáciu žalobcov 1/ a 2/, že žalovaná 1/ navrhla vykonanie dobrovoľnej dražby na základe záložnej zmluvy z 24. septembra 1992, hoci na základe tejto zmluvy nebolo možné dobrovoľnú dražbu vykonať, pretože vznik právneho vzťahu zo záložnej zmluvy nemôže byť posudzovaný podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, ani podľa právnych predpisov platných po nadobudnutí účinnosti zákona o dobrovoľných dražbách, ale len podľa právnych predpisov platných do 1. januára 2003, súd prvej inštancie vychádzal z právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2012 sp. zn. 1 Cdo 71/2010, v zmysle ktorého vznik záložného práva na základe zmluvy o zriadení záložného práva ako typického zabezpečovacieho inštitútu zaviedla v našich pomeroch s účinnosťou od 1. januára 1992 právna úprava Obchodného zákonníka a novela Občianskeho zákonníka. Zákon č. 174/1950 Zb. o dražbách mimo exekúcie v znení neskorších predpisov sa nevzťahoval na nehnuteľné veci a zákon upravujúci aj dražby nehnuteľností sa podstatne oneskoril a nadobudol účinnosť až 1. januára 2003.

Poukázal na to, že ustanovenie § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje nepravú spätnú účinnosť a zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách sa vzťahuje na daný prípad, keďže pre iný režim právnej aplikácie chýba racionálne odôvodnenie a do právneho poriadku by sa vnášala nerovnosť odporujúca zásadám právneho štátu. Súd prvej inštancie tak okrem iných uzavrel, že žalovaná 1/ bola oprávnená navrhnúť vykonanie dobrovoľnej dražby napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 24. septembra 1992 a za použitia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, § 3 ods. 1, § 151a, § 879e Občianskeho zákonníka žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, účinný do 30. júna 2016 (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ rozsudkom z 11. novembra 2015 sp. zn. 25 Co 300/2015 (v poradí prvým) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Stotožnil sa s názorom, že na daný právny stav bolo potrebné aplikovať zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, nakoľko predmetná dražba nehnuteľnosti sa konala 19. júla 2011.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie, ktoré odôvodnili dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ O.s.p.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) vychádzajúc z toho, že prípustnosť podaného dovolania nevyplývala z ustanovenia § 238 O.s.p., nepreukázala sa prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani ďalšie vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p., uznesením sp. zn. 8 Cdo 130/2016 z 22. februára 2017 dovolanie žalobcov 1/ a 2/ ako procesne neprípustné [§ 447 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)] odmietol bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

5. Na základe ústavnej sťažnosti žalobcov 1/ a 2/ Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018 rozhodol, že Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 300/2015 rozsudkom z 11. novembra 2015 porušil základné právo E. O. a X. O. (žalobcov, resp. sťažovateľov) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ich právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 25 Co 300/2015-721 z 11. novembra 2015 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

6. Ústavný súd dospel k záveru, že na základe právnych predpisov účinných do 31. decembra 2002 sa posudzuje nielen platnosť vzniku záložného práva, ale aj nároky, ktoré zo záložného práva zriadeného pred 1. januárom 2003 vznikli pred 1. januárom 2003. Jedným z nárokov záložného veriteľa je aj nárok domáhať sa uspokojenia zo zálohu, resp. z výťažku z jeho predaja. Obsah tohto nároku, ktorý nepochybne vznikol pred 1. januárom 2003 sa nemohol zmeniť zmenou právnych predpisov práve z dôvodu času jeho vzniku. Ústavný súd považoval za súladné s princípom právnej istoty, aby sa spôsob uspokojenia záložného veriteľa zo zálohu riadil počas celého trvania práva záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu právnymi predpismi účinnými v čase vzniku záložného práva. Pokiaľ dôjde k ich následnej zmene do dňa vzniku práva záložného veriteľa domáhať sa splnenia zabezpečenej pohľadávky zo zálohu, vplyv zmeny právnej úpravy na takéto nároky je vyjadrený v prechodnom ustanovení § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ústavný súd uzavrel, že by bolo z hľadiska rešpektovania základných princípov právneho štátu neakceptovateľné pripustiť, aby sa nároky účastníkov záložnej zmluvy, ktoré vznikli za predchádzajúcej právnej úpravy, riadili novou právnou úpravou, ktorú v čase vzniku nároku poznať nemohli.

7. Vzhľadom na to, že konkrétne okolnosti riešenej veci boli vo všetkých rozhodujúcich ohľadoch obdobné ako v precedentnom prípade riešenom ústavným súdom v minulosti (nález č. k. II. ÚS 250/2011-30 z 8. decembra 2011), ústavný súd nevidel rozumný dôvod na to, aby sa od zásadného právneho názoru vyjadreného v tomto náleze odchýlil. V kontexte okolností daného prípadu tak ústavný

súd v rozhodnutí odvolacieho súdu identifikoval porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Krajský súd v Nitre v poradí druhým rozsudkom z 28. novembra 2018 sp. zn. 25 Co 172/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil a určil, že dobrovoľná dražba nehnuteľností konaná 19. júla 2011 dražobníkom auctio s.r.o. so sídlom Nitra, Kmeťkova 30, na návrh Debt Collector s.r.o. so sídlom Nitra, Mostná 72, oznámená dražobníkom na základe oznámenia o dražbe zn. XXXX-X-XDX z 8. júna 2011, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. území S., zapísané na LV č. XXX ako parc. č. XXX/X záhrady o výmere 353 m², parc. č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 146 m² a stavba rodinný dom súp. č. XXX postavená na parc. č. XXX/X je neplatná. Žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Po zrekapitulovaní priebehu konania krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že zrušením rozsudku odvolacieho súdu ústavným súdom sa vec dostala do štádia odvolacieho konania proti rozsudku súdu prvej inštancie. Ozrejmil, že aj keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, spor nesprávne posúdil po právnej stránke veci a preto, súc viazaný názorom ústavného súdu, ktorý je pre neho záväzný, napadnutý rozsudok zmenil a žalobe žalobcov 1/ a 2/ vyhovel. Skonštatoval, že nález ústavného súdu zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018 bol doručený stranám sporu, bol v ňom vyslovený záväzný právny názor o tom, že na daný právny vzťah strán sporu sa nevzťahuje zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a že sa dražba nehnuteľností nemohla uskutočniť podľa tohto zákona. Objasnil, ako žalobcovia 1/ a 2/ v priebehu konania namietali túto skutočnosť, žalovaní sa k nej vyjadrovali, rovnako k nej zaujal stanovisko súd prvej inštancie a odvolací súd. Zhrnutím uvedeného vyslovil, že rozhodnutie, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia pojednávania a bez splnenia mandukačnej povinnosti, nemôže byť pre strany sporu prekvapivé. Záverom uviedol, že dražba nehnuteľností bola vykonaná podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, podľa ktorého prebiehať nemala a preto ju považoval za neplatnú. Z uvedeného dôvodu sa ďalej ani nezaoberal ostatnými odvolacími dôvodmi žalobcov 1/ a 2/ a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešným žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania.

10. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. a/, písm. b/ C.s.p. Poukázal na podstatné skutkové okolnosti sporu a základné právne východiská pre rozhodnutie odvolacieho súdu a namietal, že napadnutý rozsudok argumentačne neobsahuje žiadnu právnu úvahu, absentuje v ňom akákoľvek preskúmateľnosť správnosti právnych záverov a to až v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mal za to, že samotné konštatovanie, že niečo povedal ústavný súd nevyhovuje zákonným požiadavkám kladeným na súdne rozhodnutie ako také. Ústavný súd (navyše) nikde neprikázal odvolaciemu súdu žalobe vyhovieť a svojím rozhodnutím len usmernil právne uvažovanie odvolacieho súdu s tým, že ak sa ustanovenia zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách použiť nemôžu, nemožno uvažovať ani o možnosti podať žalobu o určenie neplatnosti dražby podľa cit. zákona a žalobu je potrebné zamietnuť. V nadväznosti na uvedené vyčítal odvolaciemu súdu, ktorý v napadnutom rozsudku v súlade so závermi ústavného súdu síce uviedol, že na predmetnú vec nemožno aplikovať ustanovenia zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, ale sám rozhodol, že dražba je neplatná. Keďže nie je známy žiaden právny základ - mimo zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách - podľa ktorého by sa dal vyvodiť záver o neplatnosti dražby, do úvahy podľa dovolateľa prichádza už iba jedna možnosť, ktorou bola (hoci to v texte rozhodnutia nie je nikde uvedené) odvolacím súdom posúdená neplatnosť dražby ako právneho úkonu. Takéto právne posúdenie považoval za nesprávne, nakoľko dražbu nemožno považovať za právny úkon, keďže dražba nie je prejavom vôle; v načrtnutej rovine videl možnosť aplikácie dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C.s.p. za podmienky, že by bolo dovolaciemu súdu z napadnutého rozsudku zrejmé, že závery krajského súdu vyplývajú z posúdenia dražby ako právneho úkonu. Dovolateľ sformuloval otázku zásadného právneho významu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená: „Či

je (dobrovoľná) dražba právnym úkonom“. V kontradíkcii s takto uplatneným dovolacím dôvodom [§ 421 ods. 1 písm. b) C.s.p.] sa žalovanému 1/ (s odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 186/2010) súčasne „javilo“, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.). Dovolateľ v súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. tiež vyčítal nesprávne právne posúdenie veci v otázke nemožnosti aplikácie ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách pri výkone záložného práva vzniknutého v čase pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Mal za to, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 71/2010, 3 Cdo 156/2009, 7 Cdo 61/2011, v ktorých dovolací súd zreteľne vyjadril svoj právny názor na výklad intertemporálneho ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa záložný veriteľ môže s účinnosťou od 1. januára 2003 uspokojiť v rámci výkonu záložného práva o. i. predajom zálohu na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a ktorý odvolací súd nerešpektoval. K odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zo strany odvolacieho súdu nedošlo na základe relevantného vysporiadania sa s ňou, ale len stručným konštatovaním bez akejkoľvek argumentácie. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobu zamietnuť.

11. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považujú za skutkovo a právne správny a plne sa stotožnili s jeho odôvodnením. Poukázali na to, že krajský súd po vrátení veci na ďalšie konanie rozhodol v súlade so záväzným názorom ústavného súdu tak, že vyhovel žalobe žalobcov a určil, že predmetná dobrovoľná dražba je neplatná. Zdôraznili, že predmetný nález je rozhodnutím o základných ľudských právach a slobodách, ktorým bol odvolací súd v zmysle § 193 C.s.p. a § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky bez ďalšieho viazaný. Nesúhlasili s vytýkaným nedostatočným právnym zdôvodnením odvolacieho súdu, nakoľko do odôvodnenia napadnutého rozsudku bola poňatá podstatná časť argumentácie z nálezu ústavného súdu zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018, ktorého obsah bol všetkým stranám sporu aj vopred známy, preto nemožno hovoriť o prekvapivom rozhodnutí. Tvrdenie žalovaného 1/, že „samotné konštatovanie, že niečo povedal ústavný súd, nepredstavuje učinenie zadosť zákonným požiadavkám kladeným na súdne rozhodnutie“, mali za absolútne nepatričné, ba priam dehonestujúce ústavný súd ako najvyšší súdny orgán ochrany zákonnosti a ústavnosti. Zdôraznili, že žaloba o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách bola jedinou procesnou možnosťou, ako mohli svoje námietky súdnou cestou uplatniť. Názor, že výsledkom konania krajského súdu malo byť zamietnutie žaloby nemá oporu ani opodstatnenie v žiadnych ustanoveniach Civilného sporového poriadku, ani žiadneho iného právneho predpisu, a v konečnom dôsledku ani v zásadách logiky a reálneho rozumu. Ak by mali parafrázovať názor žalovaného 1/, tak si mal odvolací súd vyložiť nález ústavného súdu o neplatnosti dobrovoľnej dražby tak, že je potrebné žalobu žalobcov o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby zamietnuť, teda rozhodnúť v neprospech žalobcov 1/ a 2/. Žalovanému 1/ nemožno uprieť značnú kreativitu pri interpretácii záverov nálezu ústavného súdu, avšak jeho argumentáciu o spätnej nemožnosti podať žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách považovali za absurdnú a nezmyselnú v celej svojej podstate. Žalobcovia 1/ a 2/ mali za absolútne nedôvodnú námietku aj deklarovaný odklon od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, ktorý mal založiť dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., keďže uvádzané rozhodnutie sp. zn. 1 Cdo 71/2010 z 25. apríla 2012 nepredstavuje pre posúdenie otázky nepravej retroaktivity podľa ustanovenia § 879e Občianskeho zákonníka záväznú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu s tým, že otázkou právneho posúdenia v tomto rozhodnutí najvyššieho súdu bolo posúdenie premlčania zabezpečovanej pohľadávky. Na základe uvedeného navrhli dovolanie žalovaného 1/ zamietnuť ako nedôvodné.

12. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu v celom rozsahu súhlasil s podaným dovolaním a žiadal mu vyhovieť.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strany sporu, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie

vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá C.s.p. dovolací súd uvádza nasledovné:

14. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

15. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

17. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

18. Žalovaný 1/ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu dôvodiac, že odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje uvedenie žiadneho zákonného ustanovenia, na ktorom dovolací súd založil svoju úvahu pre vyvodenie meritórneho záveru.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

20. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď dovolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

21. Pokiaľ ide o viazanosť právnym názorom vysloveným v rozhodnutí ústavného súdu, ustanovenie § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky upravuje, čo sa v teórii označuje ako vertikálny precedens s kasačnou záväznosťou, kde „vyšší“ orgán prikazuje „nižšiemu“, ako má vo veci ďalej postupovať a rozhodnúť. Orgán verejnej moci je po náleze ústavného súdu povinný ho vykonať a riadiť sa ním pri prerokovávaní a rozhodovaní vo veci. Vec musí rozhodnúť a posúdiť tak, ako mu ústavný súd prikázal. V tomto smere má ústavnú povinnosť a nemôže názor ústavného súdu modifikovať alebo vec rozhodnúť inak, ako mu prikázal ústavný súd, hoci by ho k tomu mohli viesť dobré dôvody. Vertikálny precedens a kasačná záväznosť rozhodnutia ústavného súdu nedovoľuje príslušnému orgánu zohľadniť nič, čo by mohlo viesť k nerešpektovaniu nálezu ústavného súdu (k tomu vid' aj L'ALÍK, M., L'ALÍK, T. Zákon o ústavnom súde. Komentár. Bratislava: WOLTERS KLUVER SR, 2019, s. 404).

22. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Krajský súd bol v súlade s ustanovením § 193 C.s.p. veta druhá viazaný nálezhom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018, v zmysle ktorého z ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že na základe právnych predpisov účinných do 31. decembra 2002 sa posudzuje nielen platnosť vzniku záložného práva, ale aj nároky, ktoré zo záložného práva zriadeného pred 1. januárom 2003 vznikli pred 1. januárom 2003. Jedným z nárokov záložného veriteľa je aj nárok domáhať sa uspokojenia sa zo zálohu, resp. z výťažku z jeho predaja. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že obsah tohto nároku, ktorý nepochybne vznikol pred 1. januárom 2003, sa nemohol zmeniť zmenou právnych predpisov práve z dôvodu času jeho vzniku. Je v súlade s princípom právnej istoty, aby sa spôsob uspokojenia zo zálohu riadil právnymi predpismi účinnými v čase vzniku záložného práva. Pokiaľ dôjde k ich následnej zmene do dňa vzniku práva záložného veriteľa domáhať sa splnenia zabezpečenej pohľadávky zo zálohu, vplyv zmeny právnej úpravy na takéto nároky je vyjadrený v prechodnom ustanovení § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené následne uzavrel, že by bolo z hľadiska rešpektovania základných princípov právneho štátu neakceptovateľné pripustiť, aby sa nároky účastníkov záložnej zmluvy, ktoré vznikli za predchádzajúcej právnej úpravy, riadili novou právnou úpravou, ktorú v čase vzniku nemohli poznať.

23. Z uvedeného dôvodu potom pre krajský súd (aj pri neuvedení konkrétneho zákonného ustanovenia) ohľadom právneho posúdenia veci vyplynul jediný možný (pripustný) záver, že na výkon záložného práva zriadeného na základe záložnej zmluvy z 24. septembra 1992 a na nárok domáhať sa uspokojenia pohľadávky po odstúpení od úverovej zmluvy 7. decembra 1995 výkonom záložného práva nemožno aplikovať zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách.

24. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu vytvára v spätosti so zrušujúcim nálezhom ústavného súdu zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018 organickú a kompletizujúcu jednotu, je jeho odôvodnenie, v rozsahu reflektovania právneho názoru ústavného súdu zaujaté v danej veci na účely § 393 ods. 2 C.s.p. postačujúce; krajský súd do odôvodnenia napadnutého rozsudku poňal podstatnú časť argumentácie z predmetného nálezu ústavného súdu, ktorého obsah bol stranám sporu vopred známy a teda neexistuje žiadny dôvod vyvolávajúci rozumné pochybnosti o možnej preskúmateľnosti právnych záverov odvolacieho súdu, že „dražba nehnuteľnosti bola vykonaná podľa zákona o dobrovoľných dražbách, podľa ktorého prebiehať nemala. Preto je neplatná.“ Krajský súd v Nitre vyhovením žaloby o neplatnosť dražby iba potvrdil interpretáciu ústavného súdu k možnej aplikácii zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách na zistený skutkový stav o tom, že dobrovoľnú dražbu zo 19. júla 2011 ako prostriedok výkonu záložného práva podľa ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách nebolo možné vykonať.

25. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol, že jeho skutkové a právne závery nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy a že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s nálezhom ústavného súdu chápať ako jeden vecný celok) spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 C.s.p. týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p.

nemožno považovať to, že žalovaný 1/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

26. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný 1/ neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

27. Žalovaný 1/ vyvodzuje prípustnosť dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. (odvolací súd sa svojím rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (právna otázka, ktorej posúdenie súvisí s rozhodnutím vo veci samej, nebola v celom rozsahu v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená).

28. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

29. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

30. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

31. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C.s.p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

32. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky ale odvolací súd sa svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2018 sp. zn. 3 Obdo 42/2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 9/2018, pod R 83/2018).

33. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, ktorú vyjadrujú predovšetkým rozhodnutia a stanoviská najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade

s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods. 1. ods. 2, čl. 3 Základných princíпов C.s.p.). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 158/2017, sp. zn. 4 Cdo 95/2017, sp. zn. 5 Cdo 87/2017, sp. zn. 6 Cdo 21/2017 a sp. zn. 6 Cdo 129/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, pod R 71/2018).

34. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a prípadným označením rozhodnutí najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

35. Žalovaný 1/ v súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. považoval napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za nesprávny, pretože sa odklonil od právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v rozsudku sp. zn. 1 Cdo 71/2010, v ktorom odvolací súd zreteľne vyjadril svoj právny názor v otázke možnosti aplikovať zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách pri výkone záložného práva vzniknutého v čase pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ktorý odvolací súd nerespektoval. Žalovaný 1/ bol toho názoru, že odvolací súd nesprávne posúdil otázku výkladu intertemporálneho ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa záložný veriteľ môže s účinnosťou od 1.1.2003 uspokojiť v rámci výkonu záložného práva o. i. predajom zálohu na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 71/2010, 3 Cdo 156/2009, 7 Cdo 61/2011.

35.1. Priblížením obsahu, resp. predmetu jednotlivých rozhodnutí, na ktoré dovolateľ poukazuje možno konštatovať, že predmetom skúmania rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 71/2010 z 25. apríla 2012 bolo v konaní o ochranu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti posúdenie premlčania zabezpečovanej pohľadávky, kedy dovolatelia videli nesprávne právne posúdenie predovšetkým v tom, že odvolací súd neakceptoval ich názor, že pri posudzovaní premlčania práva záložného veriteľa je potrebné vychádzať iba z Obchodného zákonníka. Aj keď sa v závere rozsudku uvádza, že „Dovolací súd považuje za potrebné uviesť ešte niekoľko poznámok“, z ktorých (síce) vyplývajú práve tie závery, na ktoré sa žalovaný 1/ v podanom dovolaní odvoláva; je potrebné uviesť, že sa jedná o názor najvyššieho súdu vyslovený mimo rámca, resp. nad rámec konkrétne riešenej skutkovej a právnej problematiky, teda o tzv. obiter dictum, obsahom ktorého nie sú vlastné právne závery týkajúce sa rozhodovaného sporu.

35.2. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 156/2009 z 29. marca 2010 pojednáva o určení neplatnosti dražby, ale predmetom preverenia správnosti riešenej právnej otázky v dovolacom konaní bolo výlučne posúdenie toho, „či osvedčenie záložného veriteľa o výške a pravosti pohľadávky podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona o dobrovoľných dražbách v znení platnom 10. decembra 2004 je účinné k podaniu návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby aj vtedy, ak o otázke zaplatenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom prebieha súdne konanie medzi záložným veriteľom a záložným dlžníkom“.

35.3. Napokon rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 61/2011 zo 17. októbra 2011 pojednáva o uložení povinnosti strpieť uspokojenie pohľadávky záložného veriteľa z výťažku predaja predmetu záložného práva.

36. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľ poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu buď s úplne iným predmetom konania, ktoré sa vôbec nedotýkajú otázky výkladu intertemporálneho ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka; alebo poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu s predmetom konania o určenie neplatnosti dražby, ale s iným objektom preverenia správnosti právnej otázky v dovolacom konaní ako je výklad intertemporálneho ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. možnosť aplikácie zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách pri výkone záložného práva vzniknutého ešte v čase pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

37. Dovolací súd na uvedenom základe konštatuje, že žalovaný 1/ týmito rozhodnutiami nedoložil to (čo je vo všeobecnosti od dovolateľa požadované), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Preto sa najvyšší súd ani nezaoberal tým, či dovolateľ naformuloval právnu otázku a či správne, alebo či dovolateľ uviedol ako by mala byť táto otázka správne riešená, keďže body a/ až c/ uvedené v odseku 34. tohto rozhodnutia sú obligatórne a musia byť splnené kumulatívne.

38. Pri neexistencii ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu k posúdeniu právnej otázky týkajúcej sa možnosti uplatnenia zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách na výkon záložného práva vzniknutého v čase pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (do 31. decembra 2002) a v situácii, keď kasačný nález ústavného súdu (nález zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018) zaväzoval právne záväzným názorom v inštančnom postupe krajský súd (ako odvolací súd), vec prejednávajúci dovolací senát konštatuje, že nemá povinnosť postúpiť vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu najvyššieho súdu podľa ustanovenia § 48 ods. 1 C.s.p., ak o právnej otázke, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu už rozhodol ústavný súd (a contrario bod 45. odôvodnenia rozhodnutia veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia sp. zn. 1 V Obdo 2/2020).

39. Dovolateľ ďalej svoju argumentáciu smerujúcu k prípustnosti dovolania podľa ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. založil na hypotéze, že keďže mu nie je známy žiaden právny základ (okrem zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách) určenia neplatnosti dražby, do úvahy prichádza iba možnosť, ktorou bola odvolacím súdom neplatnosť dražby posudzovaná ako neplatnosť právneho úkonu. Takéto právne posúdenie považoval za nesprávne, nakoľko dražbu nemožno považovať za právny úkon, keďže dražba nie je prejavom vôle. Dovolateľ sformuloval otázku zásadného právneho významu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená [§ 421 ods. 1 písm. b) C.s.p.]: „Či je (dobrovoľná) dražba právnym úkonom“. V rozpore s takto uplatneným dovolacím dôvodom sa žalovanému 1/ (s odkazom na rozhodnutie sp. zn. 2 Cdo 186/2010) súčasne javilo, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

40. Dovolací súd osobitne zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. a/ a písm. b/ C.s.p. je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním (3 Cdo 158/2017). Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia (4 Cdo 229/2017).

41. Ako už bolo uvedené vyššie (body 23. a 24.) Krajský súd v Nitre bol v súlade s ustanovením § 193 C.s.p. veta druhá viazaný nálezom ústavného súdu zo 14. júna 2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018, v zmysle ktorého z ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že na základe právnych predpisov účinných do 31. decembra 2002 sa posudzuje nielen platnosť vzniku záložného práva, ale aj nároky, ktoré zo záložného práva zriadeného pred 1. januárom 2003 vznikli pred 1. januárom 2003. Je v súlade s

princípom právnej istoty, aby sa spôsob uspokojenia zo zálohu riadil právnymi predpismi účinnými v čase vzniku záložného práva. Pokiaľ aj dôjde k ich následnej zmene do dňa vzniku práva záložného práva domáhať sa splnenia zabezpečenej pohľadávky zo zálohu, vplyv zmeny právnej úpravy na takéto nároky je vyjadrený v prechodnom ustanovení § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené ústavný súd uzavrel, že by bolo z hľadiska rešpektovania základných princípov právneho štátu neakceptovateľné pripustiť, aby sa nároky účastníkov záložnej zmluvy, ktoré vznikli za predchádzajúcej právnej úpravy, riadili novou právnou úpravou, ktorú v čase vzniku nemohli poznať. Ústavný súd zdublikoval, že už vo svojom náleze z 8. decembra 2011 sp. zn. II. ÚS 250/2011 posudzoval inter alia otázku, či zodpovedá ústavne konformnému výkladu názor odvolacieho súdu, podľa ktorého § 879e Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu treba posudzovať podľa predpisov účinných po 1. januári 2003 aj v prípade, ak sa veriteľ prvý raz mohol domáhať uspokojenia zo zálohu už aj pred 31. decembrom 2002. Záver ústavného súdu k nastolenej otázke je jednoznačný; obsah nároku záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu, resp. z výťažku z jeho predaja, ktorý nepochybne vznikol pred 1. januárom 2003, sa nemohol zmeniť zmenou právnych predpisov práve z dôvodu času jeho vzniku.

42. V nadväznosti na uvedené, keďže v prípade tzv. kasačnej záväznosti bol odvolací súd povinný (pri nezmenených skutkových a právnych okolnostiach veci) bezvýhradne akceptovať právny názor ústavného súdu vyjadrený v nosných dôvodoch zrušujúceho nálezu a rozhodnutie ústavného súdu bolo pre neho smerodajné s interpretačno-aplikačnou prednosťou, odvolací súd spor po právnej stránke správne rozhodol tak, že na výkon záložného práva zriadeného na základe záložnej zmluvy z 24. septembra 1992 a na nárok domáhať sa uspokojenia pohľadávky po odstúpení od úverovej zmluvy 7. decembra 1995 výkonom záložného práva nemožno aplikovať zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách.

43. Právna otázka, či je dobrovoľná dražba právnym úkonom alebo nie, nebola predmetom konania pred krajským súdom a z hľadiska predmetu sporu bola úplne nepodstatná. Právna otázka, ktorej vyriešenie malo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu spočívala v potvrdení interpretácie ustanovenia § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka ústavným súdom a z toho vyplývajúca nemožnosť záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu podľa predpisov účinných po 1. januári 2003 v prípade, ak sa veriteľ prvý raz mohol domáhať uspokojenia zo zálohu už aj pred 31. decembrom 2002, čo viedlo krajský súd k záveru, že dobrovoľnú dražbu z 19. júla 2011 ako prostriedok výkonu záložného práva podľa ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách nebolo možné vykonať, čím bola ipso iure daná jej neplatnosť. Možno teda uzavrieť, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nezávisel od vyriešenia žalovaným 1/ položenej otázky a táto otázka nemala pre rozhodnutie odvolacieho súdu žiadny význam.

44. Obiter dictum dovolací súd dodáva, že žaloba o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách bola v relevantnom čase jediným prostriedkom, ktorým sa žalobcovia 1/ a 2/ mohli domáhať nápravy nezákonne vykonanej dobrovoľnej dražby, keď v podanej žalobe o. i. namietali aj skutočnosť, že predmetná dobrovoľná dražba nemala byť vykonaná podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, z ktorého dôvodu žalovaný 1/ nebol oprávneným navrhovateľom dražby a nehnuteľnosti neboli spôsobilým predmetom dražby, t. j. že dobrovoľná dražba je neplatná. Tvrdenia žalovaného 1/ o spätnej nemožnosti podať žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách je preto v celej svojej podstate nedôvodná.

45. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného 1/ v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ C.s.p., odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p. ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C.s.p.

46. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a zásadou úspechu žalobcov 1/ a 2/ v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 C.s.p.), ktorým priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 1/ v plnom rozsahu.

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.